

Studiegids 4-vwo 2023 - 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
2. Informatie over de studie in het vierde leerjaar	2
2.1 Afkortingen en begrippen	2
2.2 Wie moet je waar voor hebben?	3
2.3 De Examencommissie	1
2.4 Overstappen	4
2.5 Extra vakken	5
2.6 LOB (Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding)	5
2.7 Absentie	6
2.8 Verwijdering uit de les	8
2.9 Onwel worden tijdens een examentoets (geldt alleen voor maatschappijleer)	8
2.10 Schoolregels	8
2.11 Voortgang bijhouden in SOMtoday	10
3. Uittreksel uit het Examenreglement en examenprocedures	10
3.1 Inleiding: maatschappijleer, een afsluitvak	10
3.2 Enkele begrippen:	11
3.3 Indeling eindexamen	11
3.4 Onregelmatigheden	11
3.5 Sancties	12
3.6 Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)	12
3.7 Er zijn vijf soorten SE-toetsen	12
3.8 Cijfers	12
3.9 Herkansingen dossiertoetsen schoolexamen maatschappijleer	13
3.10 Herexamen schoolexamen vwo	13
3.11 Handelingsdelen	13
3.12 Aanwezigheid en verhindering	13
3.13 Bezwaar	14
4. Toetsen (in de bovenbouw)	14
5. Belangrijke data	14
6. Bevordering van 4-vwo naar 5-vwo*	17

1. Inleiding

Beste leerling uit 4-vwo,

Welkom in de bovenbouw! Deze studiegids bevat een aantal praktische zaken die je kunt tegenkomen in 4-vwo, zoals absentie en het overstappen naar een ander profiel of vak. Daarnaast wordt er ingegaan op het vak maatschappijleer, omdat je dit vak afsluit in 4-vwo en alle cijfers die je hiervoor haalt, meetellen voor je eindexamen. Alleen voor dit vak is het PTA dus van toepassing; voor de andere vakken gelden dezelfde regels als je in de onderbouw gewend was.

Voor maatschappijleer betekent dit dat de toetsing voor dit vak meer aan regels gebonden is dan je tot nu toe misschien gewend was. Wij moeten de regels strikt handhaven en voor iedereen hetzelfde houden. Als er iets bijzonders aan de hand is rond een toets van maatschappijleer, ga hier dan altijd vooraf over met mij in overleg. Vaak komen we dan tot een oplossing. Achteraf valt zelden nog iets te regelen.

Nu je in de bovenbouw zit, verwachten we dat je zelfstandiger en meer volwassen in het leven staat. We behandelen je daarom anders dan in de onderbouw en vragen ook andere dingen van je. Dat is natuurlijk wennen, daarom vinden de mentoren en ondergetekende het belangrijk jullie goed te informeren en te ondersteunen. We hopen dat deze studiegids daarin ook een rol kan spelen.

Mede namens de leden van de Examencommissie, mevrouw Kok (examensecretaris) en de heer Hagmolen of ten Have (afdelingsleider 3-, 4- en 5-havo) en mevrouw Smeur (afdelingsleider 5- en 6-vwo), wens ik jullie heel veel succes op weg naar het vwo-diploma!

Met vriendelijke groeten,

Mevr. H. van Schendel

Afdelingsleider 3- en 4-vwo

2. Informatie over de studie in het vierde leerjaar

2.1 Afkortingen en begrippen

Afsluitvak	Een vak dat al een eindcijfer oplevert voordat het Centraal Examen start. Op het Goois Lyceum zijn dat Spaans elementair en de onderdelen van het combinatiecijfer (maatschappijleer, CKV en het Profielwerkstuk)
Atheneum	Vorm van vwo-onderwijs waarbij de leerling geen examen doet in Latijn en/of Grieks
Combinatiecijfer	Bestaat uit het cijfer voor het profielwerkstuk, CKV en maatschappijleer, alle vakken / opdrachten worden afgerond voor het Centraal Examen
Examencommissie	Bespreekt alle zaken die te maken hebben met het (school)examen. Zie hiervoor paragraaf 2.3
Gymnasium	Vorm van vwo-onderwijs waarbij de leerling examen doet in Latijn en/of Grieks
Kernvakken	Nederlands, Engels, wiskunde (A & B) zijn kernvakken en tellen zwaarder mee voor de overgang en het eindexamen.
Onregelmatigheden	Alles dat voor, tijdens en na de afname van een voor het examen meetellend werk afwijkt van door de school en overheid opgestelde regels
Praktische Opdracht	Toets in de vorm van een praktisch werk (PO)
Profiel	In de bovenbouw havo/vwo heeft een leerling één van vier mogelijke profielen (Natuur en Techniek, Natuur en Gezondheid, Economie en Maatschappij of Cultuur en Maatschappij). In dit profiel zitten vaste profielvakken en keuzevakken. Naast dit profieldeel hebben leerlingen een gemeenschappelijk deel (vakken die iedereen volgt) en een vrij deel
PTA	Programma van Toetsing en Afsluiting, een compleet overzicht van alle toetsen per vak dat voor elk leerjaar wordt samengesteld. Wijzigingen in het PTA zijn gedurende het schooljaar alleen mogelijk via de Examencommissie
PTO	Programma van Toetsing en Overgang
Quarantaine	Als een leerling onwel wordt tijdens een toets of op hetzelfde moment twee toetsen zou moeten maken, kan de leerling in 'quarantaine' worden gezet, dus worden afgezonderd onder begeleiding. Op die manier is het mogelijk dat de leerling de toets alsnog kan afmaken.

Schoolexamen (SE)	Toets die, zoals in het PTA beschreven, meetelt voor het uiteindelijke schoolexamencijfer
Slaag- /zakregeling	Hiermee wordt bepaald of een leerling is geslaagd voor het eindexamen. Deze regeling wordt ook gebruikt bij het bepalen van overgang naar een volgend leerjaar
Tweede Fase	Benaming vanuit de overheid voor de bovenbouw havo/vwo

2.2 Wie moet je waar voor hebben?

Wie	Vindplaats / mailadres	Voor wat
Afdelingsleider (mw. Van Schendel)	Kamer tussen mediatheek en trap naar leshuis 1 hvschendel@gsf.nl	Urgente zaken, structurele roosterzaken, klachten, algemene vragen, verlofaanvragen (zie tekst bij 'absentie').
Mentor	-	Algehele begeleiding
Decaan vwo (mw. Burzer)	224B aburzer@gsf.nl	Vragen over vervolgstudie
Examensecretaris (mw. Kok)	Kamer in de villa mkok@gsf.nl	Vragen betreffende het PTA, SE-weeken en het Centraal Examen
Zorgcoördinator (mw. Veldt)	237 eveldt@gsf.nl	Bij vertrouwenskwesaties / vragen over (grotere) persoonlijke problemen / vragen bij structurele leerproblemen
Roostermaker (mw. Colenbrander)	Naast de lift op de begane grond icolenbrander@gsf.nl	Vragen over het dagrooster
Verzuimcoördinator (mw. Van Eis)	conciërgeloge gl-absenties@gsf.nl	Bij verwijdering uit de les, telefonisch afmelden begin lesdagen en persoonlijk afmelden tijdens lesdagen.
Loge / conciërgerie	Bij hoofdingang gl-loge@gsf.nl	Te laat melden en inleveren briefjes thuis

2.3 De Examencommissie

De Examencommissie bestaat uit de afdelingsleider 3, 4 en 5 havo (dhr. Hagmolen of ten Have), de afdelingsleider 5- en 6-vwo (mw. Smeur) en de examensecretaris (mw. Kok).

De Examencommissie komt in principe wekelijks bijeen en bespreekt zaken die te maken hebben met het (school)examen. De meest voorkomende zaken:

- Onregelmatigheden die zich hebben voorgedaan tijdens of rondom een (school)examenzitting (zoals fraude), zie 3.4
- Mogelijke wijzigingen in het PTA / gesignaleerde afwijkingen van het PTA
- De praktische voortgang van (school)examenzittingen
- Verzoeken van leerlingen om een uitzondering (bijvoorbeeld om uitstel te krijgen voor een bepaalde toets om zwaarwegende persoonlijke redenen) → leerlingen uit 4-vwo kunnen hiervoor de afdelingsleider 3- en 4-vwo benaderen: hvschendel@gsf.nl.

Leerlingen, ouders en docenten kunnen een kwestie aanhangig maken bij de Examencommissie. Doe dit altijd via de teamleider: hvschendel@gsf.nl. Mocht je een verzoek hebben om uitstel te krijgen voor een bepaalde toets, bedenk dat dit verzoek nooit toegekend zal worden als je dit achteraf indient – wees er altijd tijdig bij.

2.4 Overstappen

Overstappen van profiel of vak in 4-vwo kan alleen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. Een aanvraag over te stappen kan op twee momenten met een brief of mail van de ouders aan de afdelingsleider uiterlijk één week voor de herfstvakantie op vrijdag 13 oktober en vervolgens uiterlijk één week voor de kerstvakantie op vrijdag 15 december.
2. Het betreft maximaal twee nieuwe vakken.
3. Voldoende cijfers en positieve adviezen aan het einde van leerjaar 3 voor de nieuwe vakken.
4. Het is realiseerbaar in het rooster en in de bestaande lesgroepen.
5. De leerling volgt (in de vakantie) een verplicht overstapprogramma.
6. Het is niet mogelijk om na 4-vwo in 5 havo plaats te nemen.
7. De leerling heeft op het Goois Lyceum geen geschiedenis van gedragsproblematiek en/of ongeoorloofd verzuim.

2.5 Extra vakken

Het Goois Lyceum moedigt het volgen van extra vakken door leerlingen uiteraard aan. Het is wel belangrijk de volgende praktische overwegingen in het achterhoofd te houden:

1. Het extra vak wordt waar mogelijk regulier ingeroosterd, maar zal meestal eens per week worden aangeboden: leerlingen volgen het 1 uur per week na hun reguliere lessen samen met de andere leerlingen die dit vak als extra vak volgen. Niet alle vakken kunnen als extra vak gekozen worden. Praktijkvakken zoals tekenen en muziek kunnen niet volstaan met een uur per week en verder zelfstudie. Als je een

van die vakken toch als extra vak wilt, dan kun je dat vak en je vrije deelvak vaak omwisselen, zodat je toch beide vakken kunt volgen. De vakken die als extra vak gekozen kunnen worden zijn: Frans, Duits, Spaans, aardrijkskunde, geschiedenis, economie, BE (BedrijfsEconomie) en filosofie. Voor filosofie dient de leerling met de docent te bespreken hoe het extra vak wordt georganiseerd.

2. Je kunt een extra vak niet zomaar laten vallen. Dit gaat altijd in samenspraak met je ouders en afdelingsleider en zal korte tijd na een toetsweek moeten plaatsvinden.
3. Als je een extra vak dit jaar afsluit, maar je wilt het vak niet meer in de vijfde klas volgen, dien je dit tijdig aan te geven bij je afdelingsleider (met akkoord van je ouders). Als je het vak met een voldoende afsluit, heb je recht op een certificaat dat je samen met je diploma ontvangt in je examenjaar.
4. Extra vakken tellen niet mee in het bepalen van de overgang naar de vijfde klas (maar als bevordering niet mogelijk is zonder het extra vak weg te denken moet de leerling het extra vak laten vallen).

2.6 LOB (Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding)

In 5-vwo is er een uitgebreid mentorprogramma waarin je wordt geholpen bij het maken van een studiekeuze. Het kan in 4-vwo wel alvast eens goed zijn om een open dag van een universiteit of hogeschool te bezoeken. Regel deze zaken wel ruim van tevoren: je ouders dienen minimaal 1 week voor de open dag [een formulier](#) in te vullen dat op de site te vinden is (via leerlingen > bovenbouw > studiekeuze - onderaan de pagina). Van de decaan, mevrouw Burzer, hoor je dan per e-mail of je toestemming krijgt om te gaan. Uiteraard plan je dit niet als je een toets hebt en breng je zelf van tevoren in kaart welke lesstof en afspraken je gaat missen. Je bent er ook zelf voor verantwoordelijk dat je gemiste stof en afspraken inhaalt.

2.7 Absentie

1. Afmelden aan het begin van een schooldag
Wanneer een leerling door ziekte of om een andere reden niet naar school komt, dan verwachten we hiervan een telefonische melding door een van de ouders/verzorgers voor 08.30 uur op een speciaal telefoonnummer: 035-800 32 73. Een andere mogelijkheid voor ouders is om een leerling via SOMToday ziek te melden of een mail te sturen naar gl-absenties@gsf.nl. Dat geldt ook voor leerlingen die al 18 jaar (of ouder) zijn. Een meerderjarige leerling kan zich dus niet zelf ziek melden, behalve als hij zelfstandig woont.
2. Afmelden tijdens de lesdag
Als je om welke reden dan ook tijdens de lesdag de school wilt verlaten, dan meld je je bij de verzuimcoördinator, mw. Van Eis of mw. De Gooijer (conciërgeloge). Je ouders worden telefonisch op de hoogte gesteld en moeten toestemming geven om alleen naar huis te gaan. Als er niemand beschikbaar is in de conciërgeloge, dan ga je naar je eigen afdelingsleider. Je gaat nooit weg zonder dat iemand van school zich ervan overtuigd heeft dat je contact met je ouders hebt gehad.

3. Absentie ivm een medische afspraak

Als er door een medische afspraak reden is om één of meer lessen te verzuimen, dan vragen we ouders om vóóraf een schriftelijke, ondertekende verklaring mee te geven aan hun kind. Die moet worden afgegeven bij de conciërge of de verzuimcoördinator, die de gegevens verwerkt. Ouders kunnen ook een mail sturen (gl-absenties@gsf.nl) of hun kind afmelden via SOMToday. Wij dringen erop aan dergelijke afspraken zoveel mogelijk buiten schooltijd te maken. Leerlingen moeten in principe tot 17.00 uur beschikbaar zijn voor schooltaken. Tijdens de les worden de absente leerlingen door de lesgevende docent genoteerd in SOM.

4. Let op bij toetsen en SE's!!

Afspraken met een tandarts / orthodontist / etc. zijn geen geldige reden een toets te missen! Overleg in het geval van onverzetbare afspraken tijdig met je afdelingsleider.

5. Verzoek om verlof

Slechts in uitzonderlijke gevallen kan de schoolleiding een leerling verlof verlenen voor één of meer dagen. Een verzoek om extra verlof moet tenminste drie dagen vooraf schriftelijk worden ingediend bij de afdelingsleider van de leerling(en) met vermelding van de reden waarom extra verlof gevraagd wordt. In deze situatie geldt altijd dat de verantwoordelijkheid voor het inhalen van huiswerk, toetsen en proefwerken bij de leerling en ouders/verzorgers ligt.

Uitgesloten is verlof voor:

- familiebezoek in het buitenland
- vakantie in een goedkopere periode of in verband met een speciale aanbieding
- vakantie onder schooltijd bij gebrek aan andere boekingsmogelijkheden
- uitnodiging van familie of vrienden om buiten de normale schoolvakantie op vakantie te gaan
- eerder vertrek of latere terugkeer in verband met (verkeers-) drukte
- verlof voor een kind, omdat andere kinderen uit het gezin al of nog vrij zijn.

6. Onrechtmatig verzuim

- Wanneer een leerling gespijeld heeft, moet hij de gemiste lestijd na afloop van de schooldag (dus niet in tussenuren) dubbel inhalen op een door de verzuimcoördinator aangegeven moment en zal de verzuimcoördinator contact opnemen met de ouders.
- Bij herhaaldelijk missen van de lessen zonder geldige reden worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek op school en kunnen aanvullende maatregelen door de afdelingsleider genomen worden.
- Bovendien wordt het RBL (Regionaal Bureau Leerlingzaken) op de hoogte gesteld. Het RBL handelt licht schoolverzuim, zonder achterliggende problematiek, via bureau Halt af.

7. Te laat

- Als je te laat bent, haal je een 'bon' bij de conciërge. Alleen hiermee krijg je toegang tot de les. Je meldt je dan de volgende ochtend uiterlijk om 08.00 uur bij de conciërge. Die regel geldt ook als je die dag pas het 2e uur of nog later moet beginnen. Soms kom je door overmacht te laat. Je meldt dit aan de conciërge bij binnenkomst. Hij of zij kan je ontheffen van je meldingsplicht.
- Indien je je de volgende ochtend niet meldt, betekent dat automatisch dat je je dan twee dagen vóór 08.00 uur moet melden.

- Een leerling die regelmatig te laat blijft komen, kan rekenen op andere sancties. Wanneer een leerling twaalf maal in een schooljaar te laat is gekomen, volgt er een schorsing en wordt er contact opgenomen met het Regionaal Bureau voor Leerlingzaken, ofwel de leerplichtambtenaar.
- Bij het begin van het eerste, het vierde en het zesde lesuur gaan twee bellen; voor de tweede bel ben je in het lokaal van je les. Tussen alle andere lessen gaat maar één bel; de docent bepaalt dan naar eigen inzicht of je op tijd bent.

8. Geoorloofd afwezig

- Ben je geoorloofd afwezig, bijvoorbeeld door ziekte (waarbij je correct bent afgemeld!) of door eerder gekregen verlof en mis je een toets, dan krijg je voor de toets voorlopig een * (een sterretje) in SOM. Dit is bedoeld als code om aan te geven dat je deze toets moet inhalen. Je dient hiervoor direct als je weer op school bent zelf een afspraak te maken met je docent. Gemiste toetsen worden ingehaald op de inhaal-/herkansings- dagen in de week na de toetsweek.
- Nogmaals: afspraken met een dokter of tandarts (of iets soortgelijks) zijn geen geldige redenen voor het missen van een toets!

9. Beschikbaarheid voor school

- Ongeacht je lesrooster moet je in principe elke schooldag tot 17.00 uur beschikbaar zijn, dit geldt ook op lesvrije dagen (bv. een studiedag voor de docenten). Als je bijvoorbeeld strafwerk/een inhaaltoets moet maken na schooltijd zal je dit moeten doen, zelfs al heb je afspraken buiten school gemaakt.

2.8 Verwijdering uit de les

Wanneer je uit de les wordt verwijderd, moet je je altijd melden bij de verzuimcoördinator, mw. Van Eis, of mw. De Gooijer (conciërgeloge) om een groene kaart te halen, tenzij de docent nadrukkelijk heeft gezegd dat dat niet hoeft. Als mw. Van Eis niet aanwezig is, dan meld je je bij je eigen afdelingsleider.

De verzuimcoördinator of de afdelingsleider geeft je een groene kaart waarop je noteert wat de reden was van de lesverwijdering. Daarna ga je in de groene hal aan de slag met schoolwerk. Aan het eind van de les ga je met de ingevulde groene kaart terug naar je docent.

De docent kan de kwestie op dat moment afhandelen, of je een straf opleggen. In ernstige gevallen kan een docent de zaak overdragen aan de afdelingsleider.

Als je regelmatig uit de les verwijderd wordt, worden je ouders op school uitgenodigd voor een gesprek. Het gesprek kan aanleiding zijn om speciale afspraken met je te maken die we op schrift vastleggen. Een interne schorsing kan eveneens worden opgelegd als strafmaatregel.

2.9 Onwel worden tijdens een (schoolexamen)toets

Bij toetsen geldt: eenmaal gemaakt is gemaakt. Achteraf valt hier niets tegen te doen, ook niet als een leerling aangeeft zich bij nader inzien niet lekker gevoeld te hebben. Als er fysieke of persoonlijke omstandigheden spelen die het maken van toetsen in de weg staan, dienen leerlingen hierover vooraf in gesprek te gaan met hun afdelingsleider.

Wanneer een leerling tijdens het maken van een toets onwel wordt, schakelt de surveillant de afdelingsleider in, die de leerling in quarantaine zet tot ofwel de leerling zich weer goed genoeg voelt de toets af te maken (de leerling krijgt dan de volledige tijd die nog restte tussen het moment van onwelwording en het einde van de toetsduur) ofwel de afdelingsleider besluit dat een voortzetting van de toets niet haalbaar is. De toets wordt dan ongeldig verklaard en dient op de reguliere wijze ingehaald te worden.

2.10 Schoolregels

1. De algemene schoolregels zijn:

- Je reageert netjes en respectvol naar medeleerlingen en medewerkers.
- Je komt op tijd en doet direct bij binnenkomst in het lokaal je telefoon in de telefoontas.
- Je hebt de juiste spullen bij je; inclusief een opgeladen chromebook.
- Je eet en drinkt alleen buiten het lokaal en houdt de omgeving schoon.
- Je verlaat het lokaal pas wanneer de bel gaat.
- Je checkt elke dag je schoolmail en SOM.

2. Mobiele telefoons, personal audio en devices met toegang tot het internet

- Om het leerproces niet te verstoren en een goede concentratie op die momenten vast te houden, blijven we een terughoudend beleid voeren voor wat betreft muzikspelers en persoonlijke devices met toegang tot het internet zowel in de klas als in de leerruimtes. Wanneer dergelijke apparaten het onderwijskundige proces op welke wijze dan ook hinderen, dan heeft de docent het recht om het gebruik hiervan te verbieden tijdens de les of in ruimtes waar geleerd en gewerkt wordt.
- Mobieltjes, smartphones en personal audio zijn gedurende de les en tijdens lesactiviteiten zoals excursies uitgeschakeld en weggeborgen. Het gebruik hiervan tijdens de les gebeurt alleen in opdracht of met nadrukkelijke toestemming van de docent. Buiten de les is het gebruik van dergelijke middelen alleen toegestaan in tussenuren, tijdens leswisselingen en in de pauzes in de pauzeruimtes. Geluidsoverlast veroorzaakt door bovengenoemde apparaten dient vermeden te worden, zowel in de schoolruimtes waar gebruik is toegestaan als op het schoolplein en in de nabije omgeving van het gebouw. Muziek mogen leerlingen alleen via de eigen koptelefoon of oortjes beluisteren. Filmen of fotograferen is alleen toegestaan voor leerdoeleinden en tevens met nadrukkelijke toestemming van de docent.
- De docent kan een mobiele telefoon van een leerling innemen wanneer een leerling zich niet aan bovenstaande regels houdt. Na de les wordt deze afgeleverd bij het secretariaat en in bewaring gehouden. De leerling kan daar zijn/haar telefoon om 16.00 uur diezelfde dag weer ophalen bij de administratie. Bij meerdere overtredingen volgen zwaardere maatregelen.
- NB: Bij de afname van toetsen en/of examenonderdelen mogen mobiele telefoons en andere persoonlijke devices met toegang tot het internet niet in de toetsruimte

aanwezig zijn. Bij het overtreden van deze regel kan het cijfer 1 worden toegekend.

3. Toiletgebruik tijdens de les
Toiletbezoek tijdens een lesuur wordt alleen in uitzonderingssituaties toegestaan. Het toilet kan in de pauzes, een leswisseling of een tussenuur worden bezocht.
4. Lichamelijke opvoeding en waardevolle spullen
Het is te adviseren om tijdens de LO-les waardevolle spullen op te bergen in de garderobekluis. Indien toch persoonlijke eigendommen worden afgegeven bij de docent LO, dan is hij hier niet aansprakelijk voor. Laat in geen geval waardevolle spullen achter in de kleedkamers. Bij diefstal kan de school dit niet vergoeden.
5. Roken
Op het Goois Lyceum mogen leerlingen niet roken in het gebouw, op het schoolplein of in de nabije omgeving van de school. Alleen op de hoek van de C.Huygenslaan mag bij de asbaktegel tabak worden gerookt. Het schoolgebouw heeft een openbaar karakter. Ook op feesten mag in het schoolgebouw niet gerookt worden. In de lessen wordt onder andere aandacht besteed aan de kwalijke gevolgen van roken.
6. Alcohol- en drugsbeleid
Het gebruik van alcohol en/of drugs is verboden. Wanneer leerlingen betraapt worden op het gebruik van alcohol en/of drugs, kan verwijdering volgen. Het beleid van de Gooise Scholen Federatie inzake gebruik van en/of handel in drugs door leerlingen op het terrein van de school en in de omgeving van de school is onherroepelijk. Tijdens excursies, buitenlandse reizen of bij feestelijke gelegenheden als een diplomering wordt eveneens geen alcohol geschonken. Het Goois Lyceum volgt hierin de wetgeving rondom alcohol van de rijksoverheid.

2.11 Voortgang bijhouden in SOMtoday

De cijfers van een leerling zijn te zien in SOMtoday, hierbij moet er onderscheid gemaakt worden tussen de twee tabbladen bij resultaten:

- Tabblad met stamklas; hier staat per vak het gemiddelde van de voortgangstoetsen en de beoordeling voor LO en de werkhouding
- Tabblad getiteld 'examendossier'; hier staat voor het vak maatschappijleer het gemiddelde van de voortgangstoetsen en de resultaten van de SE's.

3. Uittreksel uit het Examenreglement en examenprocedures

Het volledige reglement zal worden gepubliceerd op de website (inloggen via mijn.gooislyceum.nl).

Dit reglement baseert zich op de wetgeving zoals na te lezen op:

<https://www.examenblad.nl/2023/onderwerpen/eindexamenbesluit-vo>

3.1 Inleiding: maatschappijleer, een afsluitvak

In 4-vwo gaat alleen van het vak maatschappijleer het eindcijfer mee in het examendossier. Daarom bestaat er alleen voor maatschappijleer een PTA (Programma voor Toetsing en Afsluiting) en geldt de informatie voor dit hoofdstuk in 4-vwo alleen voor maatschappijleer. Voor alle andere vakken gelden dezelfde regels met betrekking tot toetsing als je gewend bent in de onderbouw (PTO: Programma voor Toetsing in de Onderbouw).

In 4-vwo volgen alle leerlingen maatschappijleer. Dit vak is een afsluitvak. Dit betekent:

1. Aan het einde van 4-vwo wordt het vak afgesloten. Het (afgeronde) eindcijfer voor maatschappijleer telt mee in het combinatiecijfer dat in 6-vwo op je eindlijst staat. De andere vakken/onderdelen waarvan het cijfer in het combinatiecijfer meetelt, zijn CKV en het profielwerkstuk. Dit combinatiecijfer telt volwaardig mee in de slaag-/zakregeling. Oftewel: met een 7 of hoger levert het cijfer nog voordat je het centraal examen in gaat al compensatie op (een prettig idee!). Om deze reden is het vak maatschappijleer in 4-vwo erg belangrijk.
2. Als je niet bevorderd wordt naar 5-vwo en je hebt maatschappijleer met een 7 of hoger afgerond, hoef je het vak in schooljaar 2024-2025 (als je 4-vwo opnieuw doet) niet nogmaals te volgen. Met een 6 als eindcijfer dus wel! Ook geldt bij elke vrijstelling voor een vak dat het geen vrijstelling is voor de verplichte onderwijstijd – de vrijgekomen tijd vul je dus in overleg met je afdelingsleider anders in.
3. Bij de bevordering naar een volgend leerjaar wordt telkens gekeken naar de stand van het combinatiecijfer op dat moment. Maatschappijleer telt dus ook weer mee voor de bevordering van 5-vwo naar 6-vwo.

3.2 Enkele begrippen:

Examinator:	De docent van wie een kandidaat les heeft. De examinerator beoordeelt de kandidaat en bepaalt het cijfer.
Examencommissie:	Afdelingsleider havo, afdelingsleider vwo en examensecretaris. Zij houden toezicht op de juiste gang van zaken. De afdelingsleiders en de examensecretaris zijn gemandateerd om uitvoering te geven aan het examenreglement.
Bevoegd gezag:	Het college van bestuur van de Stichting Gooise Scholen Federatie. Adres: Postbus 171 1250 AD Laren.

3.3 Indeling eindexamen

Het eindexamen bestaat voor een aantal vakken uit een Schoolexamen (SE) én een Centraal Examen (CE) en voor een aantal vakken (Maatschappijleer; Spaans elementair; CKV en LO) alleen uit een schoolexamen. Het gemiddelde van de cijfers voor Maatschappijleer, CKV en het Profielwerkstuk vormen samen het “combinatiecijfer”.

3.4 Onregelmatigheden

Onder onregelmatigheden verstaan we alles dat voor, tijdens en na de afname van een voor het examen meetellend werk afwijkt van door de school en overheid opgestelde regels. De meest voorkomende voorbeelden zijn:

- Het missen van een deadline, bijvoorbeeld van een PO.
- Het delen van voorkennis over een toets door een leerling met andere leerlingen.
- Een leerling heeft inhoudelijke informatie over de toetsstof bij zich tijdens de afname van een toets (bijvoorbeeld een spiekbrief/ informatie geschreven in een woordenboek).
- Het aanbrengen van wijzigingen op een toets als de afname van de toets voorbij is.
- Het ongeoorloofd meenemen van (kopieën van) toetsen (uitwerkingen of opdrachten).
- Het afwijken van aanwijzingen van een docent / surveillant / lid van de Examencommissie of de afdelingsleider 3- en 4-vwo voorafgaand, tijdens of na een toets.
- Het bij je hebben van een extern informatiemedium (zoals een mobiele telefoon / smartwatch) tijdens een toets, zelfs al is deze uitgeschakeld.

LET OP: deze lijst is absoluut niet uitputtend. Er zijn meer voorbeelden denkbaar, hier staan slechts de meest voorkomende zaken genoemd.

Wordt een mogelijke onregelmatigheid tijdens een toets geconstateerd, dan krijgt de leerling indien de omstandigheden dit toelaten de gelegenheid de toets af te ronden, waarbij op de toets duidelijk wordt aangegeven op welk moment de mogelijke onregelmatigheid werd geconstateerd. Het is aan de Examencommissie om te besluiten of er inderdaad een onregelmatigheid heeft plaatsgevonden. De Examencommissie stelt daartoe altijd een onderzoek in, waarbij alle betrokkenen gehoord worden. Is een leerling minderjarig, dan mag hij of zij altijd worden bijgestaan door een volwassene. De Examencommissie besluit welke sanctie wordt opgelegd indien er sprake is van een onregelmatigheid, zie hiervoor 3.5. Tegen besluiten van de Examencommissie kan schriftelijk bezwaar worden aangetekend bij de rector. De kandidaat kan tegen de beslissing van de rector in beroep gaan bij de Commissie van Beroep van de GSF (zie Artikel 721 en 822 van het examenreglement van de GSF).

3.5 Sancties

De maatregelen die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid genomen kunnen worden, ook in combinatie met elkaar, zijn:

- a. Het toekennen van het cijfer 1,0.
- b. Het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer onderdelen van het schoolexamen of het centraal examen.

- c. Het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen.

3.6 Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Het bevoegd gezag stelt jaarlijks vóór 1 oktober een Programma van Toetsing en Afsluiting vast, dat in ieder geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. In het programma wordt aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst en de wijze waarop herkansingen zijn geregeld, alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt. Wijzigingen in het PTA gaan via de Examencommissie.

3.7 Er zijn vijf soorten SE-toetsen

1. Praktische Opdrachten: werkstukken, verslagen, onderzoekjes en dergelijke. Je krijgt er een cijfer voor dat meetelt als een toets.
2. Handelingsdelen: vergelijkbaar met praktische opdrachten, maar je krijgt er geen cijfer voor; wel moeten deze opdrachten met een voldoende beoordeling worden afgesloten.
3. Schriftelijke toetsen
4. Mondelinge toetsen
5. Het profielwerkstuk

3.8 Cijfers

1. De cijfers worden gegeven op een schaal van 1 tot en met 10, op één decimaal nauwkeurig.
2. De weging van de cijfers t.o.v. elkaar wordt in het PTA vermeld.
3. De cijfers zijn ter inzage in SOMtoday. Onjuistheden in de cijfers moeten voor het einde van het schooljaar bij de betrokken docent worden gemeld. Aan het einde van het schooljaar, dit jaar 19 juli 2024 om 12:00 uur, staan de cijfers vast.
4. Het gewogen gemiddelde van de cijfers voor een vak leidt tot een eindcijfer voor het schoolexamen in dat vak.
 - a. Voor vakken zonder centraal eindexamen wordt het cijfer eerst afgerond op één decimaal nauwkeurig en vervolgens afgerond op een geheel getal. Voorbeeld: een 6,45 wordt 6,5 wordt een 7.
 - b. Voor vakken met een centraal eindexamen wordt het cijfer afgerond op één decimaal nauwkeurig.
5. Het eindcijfer is het gemiddelde van het schoolexamencijfer en het cijfer voor het centraal examen. Dit gemiddelde wordt afgerond op het naast liggende gehele getal. Voorbeeld: een 5,45 wordt een 5.

3.9 Herkansingen dossiertoetsen schoolexamen maatschappijleer

1. Als het eindgemiddelde van maatschappijleer lager dan 5,5 is, moet er een herexamen plaatsvinden in 5-vwo, mocht je bevorderd zijn naar 5-vwo met een onvoldoende voor het vak. Dit betreft dan een herkansing waarin alle stof uit 4-vwo

wordt herhaald; het gemiddelde wordt dus vervangen door het cijfer van de herkansing.

2. Als het eindgemiddelde van maatschappijleer voldoende, maar lager dan 6,5 is, mag er een herexamen plaatsvinden in 5-vwo. Dit betreft dan een herkansing waarin alle stof uit 4-vwo wordt herhaald; het gemiddelde wordt dus vervangen door het cijfer van de herkansing.

3.10 Herexamen schoolexamen vwo

Voor de vakken die met een schoolexamen worden afgesloten, komt een extra herexamen voor leerlingen met een onvoldoende eindcijfer. Om deel te mogen nemen aan dit herexamen moeten alle schoolexamenonderdelen voor dat vak afgerond zijn. Voor maatschappijleer geldt dat dit herexamen plaatsvindt in het volgende schooljaar (alleen als de leerling bevorderd is naar 5-vwo).

3.11 Handelingsdelen

Voor de handelingsdelen bij maatschappijleer die niet naar behoren afgesloten zijn, wordt een inhaalperiode aansluitend op de periode waarin de achterstand ontstaan is, ingelast. Een leerling blijft dan iedere dag tot 17:00 uur op school om (onder supervisie van de afdelingsleider) te werken tot het alsnog af is, indien de resterende tijd in een schooljaar dit toelaat.

3.12 Aanwezigheid en verhindering

1. Kandidaten dienen op tijd aanwezig te zijn op de zittingen van het schoolexamen (dossiertoetsen). Zonder geldige redenen later komen dan een half uur na aanvang van een toets, wordt beschouwd als ongeldige afwezigheid bij de toets. Bij een (kijk- of) luistertoets mag je na het starten van de toets niet meer binnenkomen.
2. Kandidaten die door ziekte of om een andere geldige reden niet aan een toets kunnen deelnemen of een onderdeel van het examendossier niet binnen de gestelde termijn kunnen inleveren en die correct zijn afgemeld (zie 2.7), worden in de gelegenheid gesteld deze toets in te halen.
3. Wanneer een afmelding niet overeenkomstig de geldende schoolregels gebeurt of de aangegeven reden van verhindering door de schoolleiding niet als geldig wordt aangemerkt, wordt de kandidaat als afwezig zonder geldige reden beschouwd en wordt het cijfer 1 toegekend indien het om een te becijferen onderdeel van het schoolexamen gaat. Bij herhaaldelijke overtreding kan de rector andere maatregelen nemen en in het uiterste geval de kandidaat uitsluiten van het (school)examen.

3.13 Bezwaar

1. Een kandidaat kan via de afdelingsleider 3- en 4-vwo bezwaar maken tegen een toegekend cijfer, de wijze van toetsen of de omstandigheden waaronder een toets is afgenomen. De afdelingsleider bespreekt het bezwaar met de Examencommissie.

2. Een bezwaar tegen een toegekend cijfer moet schriftelijk binnen een week na bekendmaking van het cijfer bij de afdelingsleider zijn ingediend. Indien de Examencommissie tot een herbeoordeling besluit, vervalt het oorspronkelijke cijfer.
3. Een bezwaar tegen de wijze van toetsen of de omstandigheden waaronder een toets is afgenomen moet schriftelijk binnen drie dagen na afname van de toets bij de Examencommissie zijn ingediend.
4. De omstandigheden moeten tevens reeds tijdens of direct na de toets aan de aanwezige surveillant zijn gemeld. Toekenning van dit type beroep houdt in dat het behaalde cijfer vervalt.

4. Toetsen (in de bovenbouw)

1. Algemeen:

- a. In klas 4-vwo is er sprake van een PTO. Alleen het vak maatschappijleer behoort tot het PTA. Dit betekent dat er met uitzondering op het vak maatschappijleer geen herkansingen mogelijk zijn.
- b. In het PTA zijn de toetsen maatschappijleer opgenomen.
- c. Het examenreglement is van toepassing op het PTA maatschappijleer.

2. Afnamemomenten:

- a. De Examencommissie draagt, in samenwerking met de sectie maatschappijleer, zoveel mogelijk zorg voor een evenwichtige verdeling van de toetsen per profiel over het schooljaar.
- b. De SE-toetsen vinden indien mogelijk plaats op centrale toetsmomenten.
- c. Het streven is dat leerlingen per toetsdag niet meer dan twee toetsen doen; incidenteel moet hiervan worden afgeweken (inhalen, extra vak, roostertechnische redenen).

5. Belangrijke data

Hoewel de opsomming van deze data met de grootste zorg is samengesteld kunnen (mede in verband met corona-maatregelen) geen garanties worden gegeven met betrekking tot de volledigheid, de actualiteit en de juistheid van de weergegeven informatie.

Donderdag 7 september	Eerste schooldag: introductie
Vrijdag 8 september	Start reguliere lessen
Dinsdag 19 september	Informatieavond ouders 4-vwo
Dinsdag 26 september	ORA-dag; geen reguliere lessen <i>Leerlingen moeten beschikbaar zijn voor de herkansingen van toetsen, het eventueel inhalen van andere toetsen en andere niet lesgebonden activiteiten</i>
Maandag 23 oktober – zondag 29 oktober	Herfstvakantie
Maandag 20 november – vrijdag 24 november	Leertoetsvrije dagen
Vrijdag 24 november	ORA-dag; lesvrije dag voor leerlingen <i>Leerlingen zijn lesvrij ter voorbereiding op de toetsweek</i>
Maandag 27 november – vrijdag 1 december	Eerste Toetsweek
Maandag 4 december – vrijdag 8 december	Inhaalweek eerste toetsweek
Woensdag 20 december	ORA-dag; geen reguliere lessen <i>Leerlingen moeten beschikbaar zijn voor het eventueel inhalen van toetsen en andere niet lesgebonden activiteiten.</i>

Vrijdag 22 december	Kerstochtend
Zaterdag 23 december – zondag 7 januari 2023	Kerstvakantie
Vrijdag 9 februari	Valentijnsconcert
Donderdag 12 januari	Mail naar ouders en leerlingen dat de resultaten van periode 1 compleet zijn in SOM.
Maandag 22 januari	ORA-dag; geen reguliere lessen <i>Leerlingen moeten beschikbaar zijn voor de herkansingen van toetsen, het eventueel inhalen van andere toetsen en andere niet lesgebonden activiteiten</i>
Vrijdag 16 februari	ORA-dag; geen reguliere lessen <i>Leerlingen moeten beschikbaar zijn voor de herkansingen van toetsen, het eventueel inhalen van andere toetsen en andere niet lesgebonden activiteiten</i>
Zaterdag 17 februari – zondag 25 februari	Voorjaarsvakantie
Maandag 4 maart – vrijdag 8 maart	Leertoetsvrije dagen
Woensdag 13 maart – dinsdag 19 maart	Tweede Toetsweek
Woensdag 20 maart – dinsdag 26 maart	Inhaalweek tweede toetsweek
Maandag 1 april	Vrije dag: Tweede Paasdag
Woensdag 10 april	ORA-dag; geen reguliere lessen <i>Leerlingen moeten beschikbaar zijn voor de herkansingen van toetsen, het eventueel inhalen van andere toetsen en andere niet lesgebonden activiteiten</i>
Donderdag 18 april	Vanaf nu uitdelen rapporten periode 2
Zaterdag 20 april – zondag 5 mei	Meivakantie
Donderdag 9 mei – vrijdag 10 mei	Vrije dagen: Hemelvaartsweekend
Maandag 20 mei	Vrije dag: Tweede Pinksterdag
Donderdag 30 mei	ORA-dag; geen reguliere lessen <i>Leerlingen moeten beschikbaar zijn voor de herkansingen van toetsen, het eventueel inhalen van andere toetsen en andere niet lesgebonden activiteiten</i>
Woensdag 19 juni – maandag 24 juni	Leertoetsvrije dagen

Dinsdag 25 juni	ORA-dag; lesvrije dag voor leerlingen <i>Leerlingen zijn lesvrij ter voorbereiding op de toetsweek</i>
Woensdag 26 juni – dinsdag 2 juli	Derde Toetsweek
Woensdag 3 juli – vrijdag 5 juli	Inhalen toetsen derde toetsweek
Maandag 8 juli	vanaf 13.00 uur: mentoractiviteit
Dinsdag 9 juli	10.30 – 11.30: Inkijken gemaakte toetsen
Vrijdag 19 juli	Uitreiking derde rapport. Je dient het rapport zelf op te komen halen (het rapport wordt niet opgestuurd of meegegeven aan derden).
Zaterdag 20 juli – Zondag 1 september	Zomervakantie

6. Bevordering van 4-vwo naar 5-vwo*

Het uitgangspunt bij de bevordering naar een volgend leerjaar is de slaag-/zakregeling (dus de regeling waarmee uiteindelijk ook wordt bepaald of een leerling is geslaagd voor het vwo-examen). Dit betekent dat alle in 4-vwo behaalde cijfers ook meetellen bij het bepalen van bevordering naar 5-vwo.

Een leerling uit 4-vwo wordt bevorderd naar 5-vwo als (elk van de volgende criteria):

1. De cijferlijst, op hele, afgeronde eindrapportcijfers, voldoet aan één van de volgende criteria:
 - a. geen onvoldoendes
 - b. één 5 en de rest 6 of hoger
 - c. één 4, de rest 6 of hoger en gemiddeld tenminste 6,0
 - d. twee keer een 5, de rest 6 of hoger en gemiddeld tenminste 6,0
 - e. één 5 en één 4, de rest 6 of hoger en gemiddeld tenminste 6,0
2. Een leerling voor de kernvakken wiskunde (A, B of C), Nederlands, Engels maximaal één onvoldoende en geen cijfer lager dan 5 heeft;
3. LO met een voldoende of goed is beoordeeld;
4. Alle handelingsdelen (zoals omschreven in het PTA) zijn afgerond.

Verder gelden de volgende bepalingen:

- Een eventuele onvoldoende voor een extra vak wordt bij de beoordeling buiten beschouwing gelaten.
- Indien een leerling voor een extra vak als eindcijfer een onvoldoende heeft, mag hij/zij dat vak in 5-vwo niet meer volgen.
- De vakken maatschappijleer en CKV tellen bij het eindexamen uiteindelijk samen met het profielwerkstuk als één cijfer (het zogenaamde combinatiecijfer). Er wordt bij de bevordering van 4-vwo naar 5-vwo gekeken naar de stand van het combinatiecijfer op dat moment. Aan het eind van 4-vwo wordt het combinatiecijfer gevormd door het cijfer maatschappijleer.
- Indien een leerling doubleert in 4-vwo moet hij/zij het vak maatschappijleer nogmaals volgen bij een eindgemiddelde van 6,4 of lager.
- Indien een leerling wordt bevorderd naar 5-vwo met een 4 of een 5 voor maatschappijleer, dan doet de leerling een herexamen aan het begin van het nieuwe schooljaar.
- Een leerling wordt 'cum laude' bevorderd naar 5-vwo indien het gemiddelde van de op helen afgeronde eindcijfers een 8,0 of hoger is en er geen cijfer lager dan 7 (als afgerond cijfer) op de lijst staat. De leerling krijgt dan een aparte verklaring 'cum laude' bij het eindrapport.